

مدینه گولگون

تبریزیم منیم

کانادا - ونکوور

۲۰۰۱

من طوفانلار قوينوندا
دوغولوب، بوی آتمیشام.
من یاتمیش طالعیمی
سسیمله اویاتمیشام.
آغ یازمیشام بختیمی
او داشلی سنگرلرده.
ناحق قانلار، قیرغینلار
آخماسین بیرده، بیرده.
عدالت بایراغینی
قالدیرمیشام من اوجا،
گیتمیشم آزادلیغین،
آغ گونلرین دالینجا.
طوفانلاردا برکییب
طوفانا دونموشم من.
ینه سنه بورجلویام،
وطن، وطن، آی وطن!
ینه سنین یولوندا
حاضرام هرچتینه.
بورجلویام اومقدس،
علوی محبتینه.
قولونداکی زنجیری
قیریپ، داغیدیم دییه،
حاضرام سنین ایچون
دونه-دونه ئولمگه.
حاضرام طالعینی
شقق لردن یازیم من.
سنه گونش یاراشیر،
ینه شقق یاراشیر
وطن، وطن، آی وطن!

مدینه گولگون

سنین نوز آدین وار، نوز احتشامین
ینه ده دوغاجاق آیللی آخشامین.
اینانما دیسه لر ایسته گین، کامین
قالاجاق گوزونده تبریزیم منیم.

تبریزیم منیم

تبریزیم منیم

مدینه گونگون

چاپا حاضرلایان

میانالی علیرضا

نشر اندنلر :

۲۱ آذر تشکیلاتی و اودلار یوردو رادیوسو

کانادا، ونکوور ۲۰۰۱

یایم مرکزی :

” اودلار یوردو ” رادیوسو

علاقه تلفنی : ۸۹۹۲-۴۵۱

ایمیل : odlaryurdi@hotmail.com

آذربایجان

آرزولاریم دنیز—دنیز،
نغمه‌لریم نهایت سیز...
وقاریندیر آنام تبریز.
هرآن اولموش سنین آرخان،
آی امیدیم، آذربایجان!

سن دنیامسان، سن نورومسان،
فکریم، ذکام، شعورومسان.
ینیلمه‌ین غرورومسان.
گونش کیمی نغمه‌ده یان
آی امیدیم، آذربایجان!

سن آرخامسان، کومگیمسن،
سن چیرپینان اوره گیمسن،
سن همیشه گره گیمسن
من داملایام، سنسه عمان.
آی امیدیم، آذربایجان!

سن آنامین، آناسیسان،
شعر، صنعت دنیا سیسان.
حیاتیمین معنا سیسان،
سنه جانیم، گوزوم قربان.
آی امیدیم آذربایجان!

تبریزیم منیم

سنی نچه—نچه نغمه کار چالدی
سازیندا، سوزونده تبریزیم منیم.
شهرتین اوچالدی، آدین اوچالدی
بوتون یراوزونده، تبریزیم منیم.

فقط طالعینده بهار آزا ولدو،
آرزون سینز اوسته قانلا یازیلدی،
نرگسین، بنفشن نیسگیللی قالدی
چولونده، دوزونده تبریزیم منیم.

حیاتی و ارایدی کورپه گلونده،
بویوک بیر دنیزین بیرلال گولونده.
انسان آخینیندا، انسان سئلینده
چاغلادین ئوزونده تبریزیم منیم!..

مین-مین یارا آلدین، دیریلدین ییند،
آلقیشر سینهنده کی حیات عشقینه!
یولومدا بیرمشعل اولموشدور یینه-
کول آلتدا کوزونده، تبریزیم منیم.

ای منیم مقدس، امیدسحریم،
ای منیم قهرمان، ایگیدشهریم،
دی، کیمی گوستریم، من نشان ویریم
اولسون سن دوزومده، تبریزیم منیم؟!

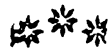
سنین ئوز آدین وار، ئوز احتشامین
یینده دوغاجاق آیلی آخشامین.
اینانما دیسه لر ایسته گین، کامین
قالاجاق گوزونده تبریزیم منیم.

آرزون ناخیش-ناخیش، امیدین رنگ رنگ،
ایشیت، گور نه دییر بوقلبی کویرک،
نه اولار، منی ده شاعر بالان تک
سن یاشات ئوزونده تبریزیم منیم.

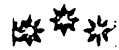
اوددان كچره م

(س.ج. پيشه ورينين
آنادان اولماسينين
ايلدونومو مناسبتيله)

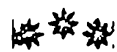
ينه دريا كيمي . چالخاندی سينم،
سنی دويدوقجا، دوشوندو كجه اورك.
ينه اودسوز آليشيب، ياندى سينم،
باغرى يانميش نچه داغ لاله سى تك.

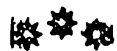
سالديلار دوستاغا ايللرله سنى،
گنج ليگين سولدو گونش سيز، هاواسيز.
دوشونوب داردادا آندين وطنى
ياشاماق بيلمه دين ائلسيز، اوباسيز،

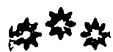
هرسوزون اودلوشعار اولدو آتا،
ووردو، آشدى اوسويوق زندانى دا.
هاراين چاتدى بوتون كايناتا،
لرزه يه سالدى سسين دورانى دا.

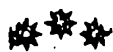
سن چوره كسيزده، سوسوزدا ياشادين
دشمنى قورخويا سالدى بو حالين.
سئومه دين سوسماغى، جوشدون، داشدين
قىردى زنجيرلى پاك آمالين...

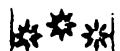
هاميتين حاليناياندين آتاتك،
سنى ائل-ائل دولانان گوردو وطن..
بالاسى دارد اقلان قارتالتك،
سنى هرياندا يانان گوردو وطن.

قالديريب گويلرە حق بايراغينى
آلاق ئوز حقيميزى بيزده، -ديدين.
دردا قالميش بو وطن تورپاغينى
قويماياق بيرده دوشه درده، -ديدين.

چخدى آزادليغا دوستاق قلميم،
آنامين لايلاسنى دا آچدى قاناد.
گويلره اوچدو دومان تك الميم -
اوزومه گولدو بهار دونلو حيات.

هر طرفدن آخيشيب گلدى قوناق،
گزدى ديلدن - ديليه ائللرده آديم.
گورمه سه يديم اوگونو من آنجاق
بوگونون شاعرى ده اولماز ديم...

❁❁❁
او گونه مین بئله داستان یازسام-
ینه آز دیر، یینه آز دیر، یینه آن.
دوغما ائلدن گرئولوب آیریلسام،
اوره گیم آندا یچیرم آیریلمازا!

❁❁❁
ای آزادلیق یولوناسجده ایدن ا-
سنه بیرده تازادان آندا یچیرم.
بیرگون امرایتسه مننه دردلی وطن
من اونونچون یینه اوددان کچره م..

تاریخدن یاریاقلار

(۲۱ آذر نهفتی نین ایلدونومونه اتحاف)

ئونومده یاریاقلاری
عمر—عمر سارالمیش
قوجامان بیرتاریخ وار.
ائله بیل کورپو اولوب
ئوتوب، کچن گوتلردن
بوگونومه مصراعلار...
هرورقده یوردومون
سئوینجی، مشقتی،
هرورقده تبریزین
ساحل سیز حکایتی...
گوزلریمین ئونونده
دیلله گلیر کوچه، باغ.
دونن آتیلان توپلار
ائله بیل که، ایندیجه
یاناغیمی قارساجاق.
ارک توکنمز خاطرات،
امیرخیز جانلی تاریخ.
هرآنی، هرلحظه سی

آذربایجانلی تاریخ.
آذربایجانلی تاریخ...
اودور، کوچه لر قانلی
باداملیقلار دومانلی.
دیوارلار یارایارا،
اٹله بیل سما سما
اود توکولموش یوللارا.
آجی چایین سینه سی
قیزیل رنگه بویانمیش.
آتلان گولله لردن
اٹله بیل که، سویون دا
آلیشیب باغری یانمیش.
تبریز یارالی شیرتک
حیات ساواشیندا دیر.
مرد یاشاماق، مردئولمک
یوردومون تورپاغیندا،
یوردومون داشیندا دیر.
نچه قان باها سینا
تبریز ساتیلما میشدیر.
اوستونه اود یاغسادا
تبریز تک قالما میشدیر،
تبریز تک قالما میشدیر...
منیم قوجا تاریخیم،

منیم اوچا تاریخیم،
سن بولانلیق سولاردان
پاک چخدین دونه—دونه.
منتدارام من سنین
هرمقدس سطرینه.
یاشاماق حقین ایدی،
یاشادین، بوغولمادین.
سن منیم وارلیغیمدان،
آمالیمدان دوغولدون،
ئوتری دوغولمادین.
عصرلرین طوفانی
سنی سیله بیلمدی
سرت قایالاردان بئله.
خاطرات کاروانینی
ایناملا آپاریرسان
سن منزلدن—منزله...
منیم قوجا تاریخیم،
هر سوزونه، جمله نه
غرورلا قولاق آسدیم.
سن اولماسایدین اگر،
هیچ منده تانینمازدیم.
من سنین وارلیغیندا،

سن منیم جانیمداسان.
سن منیم داش کتابلی
آذربایجانیمداسان!
اولو مدنیتیم،
کیم لیگیم، شخصیتیم،
دویوشده مرد وقاریم،
دوز سوزوم، دوز ایلقاریم،
بابامین عدالتی،
نه نه مین صداقتی،
شیرین قوشمام، لایلایم،
داغ تیتره دن هاراییم،
دشمنلره سرتلیگیم،
دوست یولوندا مرد لیگیم،
عمان—عمان کدریم،
یاز نفسلی گونلریم،
دوننکی دویوشلریم
بیر اووج گونش ایچون
ظلمتترین اوستونه
او غالب یوروشلریم
سیننده ناخیش سالیب.
نچه ائل—اوبا کوچوب
یننه ده تاریخ قالیب.

منیم قوجا تاریخیم...
 تبریزه آخشام چوکوب،
 هوا باریت قوخولو.
 گویده آیدا یوخولو،
 اولتوزلاردا یوخولو.
 هر یاندا بیر لال سکوت،
 هر لحظه سی بیر تلاش.
 سنگره چوریلیدیر
 بوردا هر قایا، مرداش.
 اورکلرده بیر صدا؛
 تسلیم اولمایا جاقدیر
 تبریز بو ووروشمادا.
 آمال بیر، آرزو بیردیر.
 سردار دیبیدیر ئوزو؛
 دشمنلره ویرمه ریک،
 ویرمه ریک نیز تبریزی.
 هر اورکده مین آرزو،
 آرزولار لپه-لپه.
 نچه آرزو قیریلیب،
 سنگرلره توکولوب
 بیر آندا قلبه-قلبه...
 فقط ینه سنگرلر
 جانلی چیره گیرمیش.
 فدائیلر اویاقدیر،

ھلہ دویوشس بیتمہ میشس .
 ھلہ دویوشس بیتمہ میشس ...
 فدائیلر او یاقدیر
 خیال چخمیشس سفرہ .
 سکوتون قانادیندا
 خیال قونموشس سنگرہ .
 باخیشلار خیالدادیر ،
 اورکلر خیالدادیر .
 آلقیشس ، امیدہ آلقیشس .
 ینہ امید یولدادیر ...
 سویکہ نیب توفنگینہ
 ماھنی اوخویور بیر .
 بیر کوچہ آرالیدا
 عزیز ، دوغما ایولری ،
 بیر کوچہ آرالیدا
 اوغلو ، قیزی ، آناسی .
 بیر کوچہ آرالیدا
 ایلک عھدی ، ایلک سئوداسی .
 بیر کوچہ آرالیدا
 اکیگی چینار قالیب .
 بیر کوچہ آرالیدا
 چینار انتظار قالیب ...

جوان اوخویور هله
حزین، عنادللی ماهنی.
سنگر—سنگر داغیلان
کویرک قانادللی ماهنی.

چوخ یاغیلار آت اویناتدی،
بو یرلرده، بو یرلرده.
چوخ سنگرلر قانا باتدی
بو یرلرده، بو یرلرده.

نچه اوجاق یاندی، سوندو،
گوز یاشلاری سله دوندو.
وصال آیا، ایله دوندو،
بو یرلرده، بو یرلرده.

سینه گردیک هر چتینه،
ئولدوک، قالخدیق دونه—دونه.
جنتدیر ئوز ایویم منه
بو یرلرده، بو یرلرده.

هر قایانی ایتدیک سنگر،

حق آزادیق آخشام، سحر.
چوخ نامردلر دیزچو کدولر
بویرلرده، بویرلرده.

نه ساتقین، نه قول اولموشوق،
نه دیله نیب، قوولموشوق.
بیز اودلاردان دوغولموشوق
بویرلرده، بویرلرده.

قاریشیب اسنیئله
گویلره قالخیر ماهنی.
بیردوداقدان ائلله بیل
مین قلبه آخیر ماهنی.
—ممد، نه یاخشیی دیدین،
نه نم قربان دیلینه.
اوچان خیاللا ریهمی
ئلله بیل که، ائلله
گتیردین ساحلینه...
ئلله بیل که، دنیزده
اویناقدی دالغا منی.
سمین چکیب آپاردی
دوغولوب بوی آتدیغیم

او کوچه باغا منی...
 باشیمدان توستو قالغدی،
 یادا دوشندو دوغما یورد.
 سن آلاه اوخو ممد،
 بوتلاشلی کونلومو
 سسینله پیرآز اووت.
 ایلیاس دیلله نیر بپردن،
 —پیرایشه معظلم من.
 داداش، ئوز ایویمیزده
 قویمورلار راحت یاتاق.
 پاه، آتوننان آدامدا
 اوزه باخ، آبیرا باخ.
 ایرانی ساتیر ری تک.
 ایندی آفرستانا
 هجوم ائله ییر له ی تک.
 بپردی، گورک، آکیشی
 بلکه آلاجاغین وار،
 آچیق دی، بیلک بیزده.
 دی، بلکه ده بابانین
 باشی قالب تبریزده؟
 آند اولسون قوجا ارکه،
 کچه جگم جانیمدان.
 فقط کچمه یه جگم

من آذربایجانیمدان.
 —ایلیاس، وارانم بوسوزه.
 دنیا نه دیر بیزه
 قوروساق جانیمیزی.
 بیر قاشیق قانیمیزی؟
 من آنامین سودونه،
 آتامین ئویودونه
 نچه یول آنداچمیشم.
 آلوولاردان کچمیشم.
 دنیا تانییر بیزی،
 یادلارا ویرمه میشیک
 بو طوفانلی تبریزی
 وطن ایچون آخان قان
 شرفدیر هراوغولا!
 گرهک قانیمیز دونوب
 وطنین گویارینده
 قیزاران پیراق اولالا..
 حمیدین هر کلمه سی
 اوجالیر دالغا—دالغا.
 سکوت آهسته، ساکت
 اوچوب گیدیر اوزاغا.
 شیمشک قانادلی صحبت،
 آندلی، عنادلی صحبت.

غضب سئلینه دونور.
 اورکلرده دویونور.
 ایلیاس دیلله نیرینه؛
 -آی سنی، گیدی دنیا.
 کیمینه یاسا دونوب،
 کیمینه دونوب توپا.
 دشمن بیر آنلامیرکه،
 بیز هامیمیز بیر جانیق.
 بیز ستارخان پیمانلی،
 هامیمیز دلی قانلی،
 هامیمیز ایستی قانلی
 دوغما آذربایجانیق!

دان سوکولور، سمانین بیر یانی قانلی،
 بیر یانی قارایا بورونموش هله.
 تورپاق هیجانلی، گوی هیجانلی،
 بودرده من دوزدوم، داغ دوز مزبئله.

تبریزین کوکسونده نچه داغیری،
 یوخوسوز گوزلری تیکیلیمیش یولا.
 گوردوکجه بوقانلی، بونسر گونلری،
 ئوزو بیر وولکانا دونور آرقالا.

آغاجلار یارالی، داشلار یارالی،
ارکین سینه سینده قان ناخیش-ناخیش.
دشمن الی قانلی، دشمن هاوالی،
دشمن عمرلری چاپیب، آپارمیش.

بیرباخین دوهچی محله سینه
آغ بایراق ساللانیر داملاردان ایندی.
میرهاشم، عارا ولسون، عار اولسون سنه،
سنی لعنت له دی داشلاردا دیندی.
بورنوندان توکولسون آنانین سودو،
تسلیم بایراغینی قالدیران یرده.
سنه کیم ئوگرتدی، کیم فتوا ویردی،
لعنت دییه جکدیر سنه گویلرده.

انسان ئوز-ئوزونو ساتارمی آلچاق،
عمرلوك لعنتلر اولدو قازانچین!!
ائلدن قاجاق اولدون، اوبادان قاجاق.
اگیلمك، اگیلمك اولدو علاجین.

آغ بایراقلی کوچه لر
بیرآن توزا بورونور.
ئوز آتلی دسته سیله

ینه سردار گورونور.
 گلیر سردار، ائله بیل
 ظلمتده شیمشک چاخیر.
 اونون باخیشلاریندان
 آلوو یاغیر، اود یاغیر.
 دیر او یانا-یانا
 دوستو حسین باغبانا؛
 دنیانین ایشینه باخ.
 بیلمیرلر «خمیر هله
 چوخلو سو آپاراجاق»:
 بیلمیرلرکه، سردارین
 آندی بیر، سوزو بیردیر.
 تبریزی اوندان آلماق،
 اونو تبریزدن آلماق
 چتین، چتین، چتیندیر.
 دوستوم، قارداشیم حسین،
 تشویشر ایچینده دیر خلق.
 خلقی عملیمیزله
 بیز گرهک ایناندیراق.
 —ای باجیلار؛ آنالار،
 اینانمایین هر سوزه.

سردار ئولسەدە يىنە
چوكمەيە جكدیر دیزه؟!

باخیشلاردا بیر اینام،
اوزلرده سئوینج یاشی.
یاناقلاردان ائله بیل
آخیر بهار یاغیشی...
سردار آلیب توفنگی
قونان توزلاری سیلیر.
بیر آن راحت لیک تاپیر
سانکه، قلبی دینجه لیر.
سونرا ئوز قرارینی
عملینده ویریراو.
دوستونو—توفنگینی
یینده دیندیریراو.
آغاران بایراقلاری
او نشان آلیر بیر—بیر.
بایراقلار لنگر وورور،
بایراقلار یرە انیر...
سانکه، سرای، سلطنت
ئوزو سورونور یرده.
بو توزلو کوچەلرده،
بو داشلی کوچەلرده.

هر محله ده ایندی
بایراقلار دوشور یره.
ائله بیل شفق دولور
ایولره، کوچه لره.
باغبانیزدا توفنگی
نچه بایراغی سالیر.
آغ بایراقلاردا ایندی
گولله یری قارالیر.
گولله یری قارالیر.

ای منیم قدر تیمدن
صحبت آچان تاریخیم.
قربان اولوم سسینه.
قربان اولوم، آرا-پیر
گولله لردن تنگیشن
او دوغما نفسینه.

ای منیم منلیگیمی
دنیا یا جار چکه نیم.
کوکسو داغلی تاریخیم.
هر جمله سی، هر سوزو
خلقه باغلی تاریخیم.

خلقه باغلی تاریخیم.
سنی اگه بیلمه دی
مین-مین توفنگ قونداغی.
منیم قیزیل تاریخیم.
سن منیم اولادیمین
اودلو سینه سی اوسته
یازیل-یازیل تاریخیم!

یازیل که، نسیل-نسیل
تحفه ویرک سنی بیز.
ای مقدس تاریخیم.
سنی هئچ کیم، هئچ زمان
پوزا بیلمز، تاریخیم.

سنین اودلو عمر وندن،
سوزله دولو عمر وندن
کیچیک بیز نغمه یازدیم.
منیم اوجا تاریخیم.
سن اولماسایدین اگر،
هئچ مزده تانینمازدیم.
منیم قوجا تاریخیم!

سدریه

«بو داستانی جنوبی آذربایجانین قهرمان
و مبارز قادینلارینا اتحاف ایدیرم».

پروئوغ

قلبیم دریا کیمی جوشور بودر، باخ،
هن سنی آندیقجا هر آن، هر زمان.
سینم بیر ده نیز تک انیب قالخاراق،
دویونیر عشقینه ای قادین اینان.
هن سنی آندیقجا هر آن، هر زمان.

خیالیم سینله دانیشیر بودر،
هن اوزاق دا اولسان مندن بونی بیل.
گور کمین گوزومین ئونونده دوریر،
چونکه اوره گیمیز هیچ آیری ده بیل،
هن اوزاق دا اولسان مندن بونی بیل.

بیر وورور، بیر چوشیر اوره کلریهیز،
گله جک گونلرین عشقیله هر آن.
دو گوش میدانینا آتیلدیقهجا بیز،
ایندی الیمیزله دگیشیر زمان،
گله جک گونلرین عشقیله هر آن.

نه نم محستینی کیم تانیمیر کیم!
آزمی آغلا بیدر الینده قلم،
اونا زندان ایتدی یوردونی حاکم.
ان یاخین سرداشی اولدی درد، الم،
آزمی آغلا بیدر الینده قلم؟

بعضاً غربت ائله سور گونده اولدی،
باخدی حسرتله او ئوز وطنینه.
او بهار گنجلیگی محنتده اولدی،
ظلمه ایگیدلیکه گره رک سینه،
باخدی حسرتله او ئوز وطنینه.

آنامیز حجری دنیانین مالی
آلدادیب چکمه دی اصلا یولوندان.
گوتوردی شهرتی بوتون محالی،
ته دو گوش، نه هده، نه ئولوم نه قان،—
آلدادیب چکمه دی اونی یولوندان.

اگر قالدیسادا دشمن الینده
 ینه ئوز سوزونین اوستینده دوردی.
 قبی نین مرد آدی اودلی دیلینده
 نه یادا دیز چو کدی، نه ده یورولدی،
 ینه ئوز سوزونین اوستینده دوردی.
 فخر ایدیر شاعرده، بو آدلارلا، باخ!
 دولانیب کچسه ده، نیچه عصر لر
 اونلاری یاد ایدیر بو ائل، بو تورپاق.
 سیوینیر اوره کدن هر آخشام، سحر،
 دولانیب کچسه ده، نیچه عصر لر.

۱ حصه

پایزدر آغاجلار تو کموش یارپاغی،
 نه بیر یاشیللیق وار، نه گل، نه چیچک.
 خزان یارپاقلاری هی یغین-یغین،
 قاتیب قاباغینا آپاریر کولک.

قیش آغ ئورتو گینی بورویوب گلیر،
 همده چوخ آجیقلی گورونور نه سه.
 بوجه کله یئر آلتدا یانیب دینجه لیر-
 ویریب بیر-بیر یله نفس-نفسه.

آرتیق آغیر- آغیر قار یاغیر بودر،
گورورم آغ دونا بورونور هر یان.
ساوالان ینه ده دایانمش مغرور،
باخیر هر طرفی سوزیر یاخیندان.
وفالی دوست کیمی توتوب باشینی
آرا بیر سیر ایدیر چولی، چمنی.
او بعضاً غضبه چاتیر قاشلاری
دویورام من اونین قلبینه کینی
دویورام دریندن من اونی دوستلار!
اونادا آغیردر بو ائین دردی.
اونین دا نصیبی اولموش درد، غبار،
چونکه او، چرخ زمان شادلیق گورمه‌ئی

لاکن او ینه ده مغرور دوریر باخ!
بعضاً جمالینی نورتسه ده دومان.
اونین وقاریندان صحبت آچاراق.
قوجالار، جوانلار دانیشیر هر آن.

ساوالان! دوغماسان عزیزسن منه،
بوننی قوی بیر داها ایشیتسین هامی.

سنى سیر ایتدی کجه من دونه-دونه،
قلبیم سندن آلیر سونسوز الهامی

هله بو کنده باخ، گور نه قشنگ در.
بوگون باشدان-باشا آغ بورونوبدر.
بونی دیمه سمده بیلنر بیلیر،
بو کند ایلک یاشیندان شوخ گورونوبدر.

آخیر حزین - حزین بیر یاندا بولاغ،
سانکه گل - گل دیر او، بو ائلره.
کندین بیر یانیندا محتشم بیر داغ،
اونین آچیق آلنی دگیر گویله

بو کندین آدینا بیزیم بابالار،
«سومه رین» دیمشدر ازل زماندان.

اونین دا قلبینی داغلامش اغیار
وارینی، یوخینی داشیمش تهران.

ایندیسه باشقادر بو کنده عالم...
دگیشمش دونینی بیر ایلدر تمام.
گورونمیر اوزلرده نه کدر، نه غم.
جوشور اوره کلرده مین سیوینج، الهام.

بو ایل بنزومه بیر کچن ایللره،

هر کسین ایوبنده زوماری واردر.
 آرتیق ظلم ائله میر کیمسه ائلره،
 تورپاق کندلینیندر، او بختیاردر.
 ایندی ئوزونین در اکدیگی بوغدا
 ارباب اینجیتمه بیر بیر داها اونی،
 آرتیق دوشونمیشدر، بیلمشدر او دا،
 ملی حکومتین نه اولدیغینی.
 بیغیلیب ایولره ایکی بیر، اوج بیر،
 صحبت ائله بیرلر ایشدن، اکیندن.
 کونلوم بو مجلسه سلاما گلیر،
 بو ائله ویرمشم ئوز قلبیمی من.
 بعضی ده کلوبا توپلانیب بودر
 عزیز بیر بایراما حاضرلیق گیدیر.
 ائلر ایشله دیکجه اوره کلر جوشور،
 جوانلار بیلمه بیر یورولماق نه در.
 بیر قوجا سوکه نیب ال آغاجینا،
 کلوبدا دایانمش باخیر بایاقدان.
 بو بیر خیال کیمی گورونور اونا،
 سوزیب شکللری او حیران - حیران
 سوروشیر: «آی بالا! بو بایرام گونی -

هاچا قدر، اوره گيم يامان تله سير. «
 بير اوغلان قوجايا توتوب اوزيني
 - آي دايي داريخما آز قاليب دبير:
 - سن ده اوگونلرچين نوزيني سازلا
 ياغ يه! يومورتا ايچ، سسين دوزه لسين،
 چيخيب اوخويارسان صحنه ده سازلا.
 نجه كونلون وارمي؟
 - قوي - بايرام گل سين.
 نولمه سه گور نه لر ايده جك حسن.
 ديمه بين كه، ساچيم ساققاليم آغدر
 بودا آغ چيچه كلي بير باغچا - باغدر!
 وار اول حسن دايي هيچ نولميه سن -
 ديه رك سسلاه نير هامى اوره كدن...
 گوزلر سيونج ايله پارلايير باخين،
 « ۲۱ آذرى » گوزله بير ائلر.
 باشقادار معناسى بو ياشام اغين،
 هرگون بير خارقه يارادير ائلر.

۲- حصه

بوگون ينه عزيزگوندر الوان گيب ائل تمام،
 گنج اوره گيم بو صحنه دن آلير سونسوز بير الهام.

بلی، عزیز بیر بایرامدر، اوره کلرین همدمی،
 ائل اونینلا داغیتمشدر هر ناله‌نی، هر غمی،
 آنلاردا ئوز دیلینده لای-لای سوبله بیر آرتیق،
 خلقیمیزی ایسته‌یینه یتیرمشدر آزادلیق.
 بوگون آذر بایرامدر هر کندده، هر اوبادا،
 حقیم واردر بختیارام دیسم من بو دنیاا.
 بودر، کلوب هیجانلا نفس آلیر دریندن
 بیر ائمنظار گورونیر باخ خلقین نظر لریندن.
 توپلاشمشدر یاخین کئندن بورا دوستلار، تانیشلار،
 گلین، ایندی سیزده گورین بو یرلرده نه حال وار.
 آرتیق سکوت حکم سورور، بودر اجلاس آچیلیر،
 ائله بیل که هر طرفه بهار عطری ساچیلیر ..
 من بو آرا اوره کلره یول آچیرام دوست کیمی.
 بو بایراما تحفه دییه آیاربرام قلبیمی.
 عزیز دوستلار، دانیشدیقهجا جوشورام، دریالرتک،
 ظفر لرله گولور هر گون اوزیمیزه گله جنک.
 بیرینجی سوز صدریندر .. او دانیشیر اوره کدن.
 نه لر گورمش بو بیر ایله بو کند، بو ائل بو وطن.
 او دانیشیر آزادلیغین قدر تیندن، ایشیندن.
 او دانیشیر بو کندلرین بیر ایلیک کچمیشیندن
 سونرا دیر: قوی وار اولسین اوجالسین بایراغیمیز،
 پوزولماسین هیچ بیر زمان بو عزیز نووراغیمیز.

سونرا اسه او سوز ویریر ائلین ایگید قیزینا
 بو آن گلیر ایره لیمیه بیزیم قهرمان آنا
 کلوب آلقیش سسلری ایله غرق اولور بیر آئلیغا
 عشق اولسون صاف اوره کلرده جوشان مهربانلیغا!
 هامی باخیر سرییه به... بیر هیجان کچیریر،
 ائلر قیزی معنا دولی گوزلریله هی بیر-بیر،
 سوزیر، عزیز قوناقلاری نه دینیر، نه دانیشیر،
 ایندی اونین سیار فکری کچمیشلری دولاشیر.
 سونرا کوکسین اوتوره رک اطرافا باخیر، باخیر،
 او مهربان باخیشلاردان سونسوز محبت یاغیر.
 دوداقلاری هیجاندا سوز توتمایر ائله بیل،
 یوخ، یوخ بعضا سیویندجیندن ده دانیشماق ممکن ده بیل.
 — من ایلک دفعه ایسته بیرم تبریک دییم بو ائله،
 آرزوم بودر حیاتیمنیز هر آن کچسین باخ بئله.
 ملی دولت قوی بوی آتسین، چاتسین شهرته شانا
 وطنینده غرب اولماق چوخ چتیندر انسانا.
 هیچ یادیمدان چیخماز منیم بیرگون همان بو کندده،
 اربابلارین زمیسینده باششاق ایده ردیم من ده.
 عمریم، کونیم سحر، آخشام بو چوللرده کچردی،
 اوره گیمی یاندیراردی ئوز دردی، ائلین دردی.
 ییزلر ایچون شادلیق سوزی معجز ایدی دییه سن،

آه، بونلاری بیلر سینیز دیمه سمده اگر من.
 لاکن بیرگون یازیق آنام خسته یاتدی قلبیندن،
 ئوز ایشیمدن ال چکه رهك ایوده قالدیم اوگون من.
 کاش هیچ سحر اولمایادی، دهشتلی قانلی، سحر.
 کچیر بیر-بیر گوزلریمدن همان آجی صحنه لر...
 یازیق آنام سویله دی که: گیت ایشینه سن آرتیق
 آرخاین اول، اوره گیمده یاخشی اولمش آراجیق.
 گیت-گیت بوخسا ارباب گلر ینه کو کره بر بیزه.
 او بئر حاکم یارانمشدر دییه سن عمریمیزه.
 - گیتدیم، کوندوم ایوده قالدی آنام ایله یاناشی
 یول اوزونی گیله-گیله آخدی گوزیمین یاشی.
 چولده هامی قوهوم تانیس احوال توتدی یاخیندان
 -خیبر اول، گلمه مشدین اولما خسته در آنان؟
 بلی، دییه تانیس ایتدیم اونلاری دردیمله من،
 تار گوروندی گوزلریمده بیر آن بوتون چول چمن.
 اوگون آخشام ارباب منیم حقیمی ده وبرمه دی.
 چوخ دانیشسان سحره دهك ایشله دهرم بیل، دیدی
 اوره گیمده آلوولاندی غضب حسی بو آرا-
 انسان عمرین اوجوز توتان او قانسیز آقالارا.
 اوگون، اوگون یازیق آنام ابدیلیک او بودی.
 آرتدی هرگون اوره گیمده هجران دردی، غم اولدی.
 بلی، دوستلار هر اوره گین مین-مین بئله دردی وار.

دانیشدیقهجا قوور ائله بیر اوره گیمده یارالار.
 دیلمندیریر ایلر بوی دانیشمایان دیلمی؛
 باخین، باخین گوریرسینیز بو قبارلی الیمی-
 ئوز یوردومدا ئوز گه لره خیر ویرمش اینانین.
 اونودولماز گونلری وار بو دنیا دا زمانین
 حقیقته چوریلمشدر قلبیمده کی آرزولار.
 کونلوم قوشی بو بایرامدا آنجاق تاپمشدر قرار.
 ائلیمین ئوز الینده در بر کتلی بو تورپاق،
 بیز وطنین کشیگینده آلنی آچیق اوزی آغ
 هر آن حاضر دوراچایق آییق بیر عسگر کیمی،
 قادینلاردا کیشیلر تک باسیلمایان ار کیمی-
 ئون سیرادا دوراچا قدر بونی بیلین، اینانین.
 من دیمیرم، تاریخ دیر بو امریدیر زمانین.
 گولسین آنا تورپاغمیز،
 دالغانسین بایراغمیز
 قوی بیر داها زینت اولسون
 تاریخلره مرد آدیمیز.
 آلقیش بو ائلین اوغلی ایگید پیشه وری به!
 یولومیز ایره لی در بیز دونمه ریک گریبه.
 دیبه بو آن قور تاریر سریبه ئوز سوزینی.
 شادلیق حسی بورو دیر قهرمانین اوزینی.
 آلقیش سسی اوجالیر بو آن هر یاندان اونا،

کیم ایسه ده سردارین او مقدس روحینا،
 آلقیش دیبر، گورلاییر ینه کلوب یریندن.
 سربیه نین هیکی خلقین نظرلریندن،
 چکیلمیر اوزون زمان...
 دوشونجه یه غرق اولور هر قوجا هر بیر جوان.

۳ - حصه

یانیر تورپاق او، یانیدیجا اوره کلرده آلوانیر،
 هر کس کچن گونارینی بیر حصرته یادا سالیبر.
 هر طرفده بیر جنازه بیر قان ایزی گورونور باخ،
 فقط ینه غرورینی هیچ پوزماییر آنا تورپاق.
 ینه غملی سینه سینده کچمشترین ایزی واردیر،
 اونین عمری ازل گوندن خزان گورمش بیر بهاردر.
 آت چاپسادا سینه سینده منم، منم دین دشمن،
 لاکن ینه اگمه مشدر مرد باشینی آنا وطن.
 هر طرفده باشقا حال وار، انتظاردر ینه گوزلر،
 بودر انسان ایولادینی هر آدیما اولوم گوزلر.
 باغ قالدیرمش هر یاندا باخ تولکی کیمی گیزله نلر،
 بگده، خاند، کدخدا چبخیر اوزه بیرر-بیرر.
 ینه حاکم کسيلمشدر اونلار آذر ایولادینا،
 قوی تاریخلر نظر سالیسین شاهد اولسین بوگون بونا،

بیر طرفده دوشه نیلیر سالونلارین خالچالاری.
 بیر طرفده فریاد سسی قالخیر گوگه گئجه، یاری...
 بیر طرفده ضیافت وار گلیر «تهران قوناقلاری»
 تل وورولور آملارلارا «قوناقلار چون» خاقین واری.
 اوغلی ئولمش آنادا باخ، گزیر یوردسوز غریب کیمی
 اوره کلره بیر اود سالییر اوزینده کی هر المی...

* *
 *

سویوق حکم ایله بیر بیر جلاد کیمی.
 آلیبدر الینه او دا یاد کیمی -
 ایتی قلنجینی هی میدان سورور
 گوگدن گاه قار یاغیر، گاه دولی توکور.
 گاهدا کولک دوگور پنجره لری،
 فلاکت چولغامش سانکی هر یتری.
 ائله بیل ماتمه باتمش کند، شهر،
 اونوتماز، دولانیب کچسه ده ایللر -
 تاریخ، ئوز گوزیله گوردوگون اینان.
 بونی ازل گوندن گوستریب زمان...
 گونش غروب ایدیر گویلر قارالیر.
 ائله بیل هر طرف قریب حال آلیر.
 سوسور کائیناتدا سانکی بیر آنلیق،

هر طرف چو و غوندور، هر یتر دو مانلیق...
 ایندی «سومه رین» ده دوشونور درین.
 تکیب اوزاقلارا غملی گوزلرین.
 سه خاطر لاییر، آراییر او دا...
 بیرگون گورمه مشدر سانکی دنیا دا
 یغیلیب بیر ایوه جوان، اختیار،
 صحبت ائله بیرلر عنادلا اونلار.
 ینه آلوولانیر اوره کلرده کین
 وطنده قول اولماق چتیندر جتین.
 سیوخ عزیز قارداشلار بیلیرسین نه وار،
 بوتون جهان بیلیر، بو ائل بو دیار،
 هله اگیلمه ییب دشمن ئونونده.
 عمر بیز کچسه ده دو ماندا، چنده،
 قویمینیاق یاد الده گتسین کندی میز.
 غالب بیر نفر تک دو گوشه گین بیز.
 قوی آخسین قانیمیز شرفله آنجاق
 بیزدن راضی قالسین بو آنا تورپاق.
 من قطعی دینرم اینانین بونا.
 یاراشمیر اگیلمک آذر اوغلینا.
 دییه جوان اوغلان قورتاریر سوزین
 بیر قوجا بوزمان دوغرولدوب ئوزین:

- بالا! دوغرى ديدين، بو اوره گيمدن
 سيزين فكرينيزه لاپ شريكم من.
 ديمه يين، قوجادر بيزه بوك اولار!
 دوغما وطنينه عاشق اولانلار،
 كچر ئوز جانيندان هر زمان، هر آن.
 بونى اوره گيمدن دييرم اينان.
 حاضيرام سيزينله منده ار كيمي،
 آتيلاق دو گوشه بير نفر كيمي.
 بير داها تانيسين قوى دشمن بيزى،
 قالماسين نه ئولوم نه ده قان ايزى.
 قوجانين غضبدن اورگى اسير...
 - دئيبين نه وقته جا اولاجاق اسير؟
 بو ائل ئوز يورديندا، ئوز وطنينده!
 ديه بيلميه جك سوز، وطنينده.
 بو حال تاثير ايدير اوتورانلارا.
 ائله بيل باخيشلار دوشمشدر دارا.
 كيمسه دانيشماير هامى غمليدر.
 كدرله قاشلارين چاتاراق صدر،
 او بئله باشلاير:
 - حقدر سوزونيز.

منجھ، اشیتیمیسینز بونی ئوزونوز،
ھامی بیللمه لیدر عزیز قارداشلار،
فرقہ نین بئله بیر تاپشیریغی وار:
«گرك نأحق یرہ تو کولمہ سین قان»
حیات عاشقیدز بوردا ھر انسان.
ھلہ لیک گوستریش امر بئله در.
سوزہ رك داخمانی دریندن بیر-بیر
بو آن سربہ یہ تیکیلیر گوزی.
توتولور بیر آنلیق، جوانین اوزی،
او، سوسور، بو آرا ھی باخیر-باخیر.
اوزیندن، گوزیندن محبت یاغیر.
- گئدہ ک عزیز باجی سندہ ییزیملہ،
نہ قدر ئولمہ ییب قارداشین ھلہ،
قویماز کی، کولک دہ اسسین باھیندان
ائلین کشیگیندہ دورموشوق ھر آن.
بئله در گوستریش نہ ایتمک ایندی.
وضعیت آغیردی، دوزمک چتیندی.
ھلہ اردبیلدہ گور نہ لر اولور،
ھر گون بیر ایگیدین حیاتی سولور.
آنجاق اونوتما یین بئله مثل وار:-

كه، «هر يامان گونون عمرى آز اولار». عيسى، حسن، ائلدار سيز قالين بوردا،
 گونونيز كچسه ده چتئينده داردا.
 بيزله علاقه نى كسمه يين آنجاق.
 چونكه، بيز سيزلردن آلماساق سوراق،
 قالاريق چوللرده اينان كور كيمي.
 يول كسيب كند چاپان قاچاقلار كيمي.
 آرتيق ئوز سوزيني قورتاير الياس
 - ايندى عزيز قارداش ياخشى قولاق آس.
 منده بولار ايله قالارام كنده
 نه قدر دوشمه ييب عمر يم كمنده،
 هر نه خبر اولسا ائلده، اوبادا
 يتيرزم سيزينچون اولسانيز- هاردا.
 بوخدر اوره گيمده اصلا چكينمك،
 حاضرام دو گوشه منده سيزين تك.
 سرييه ديديكجه ئوز سوزلرينى،
 آرتير اوره گينين غضبى، كينى.
 آچير ئوز كونلونده هر نه وار دير،
 بيزدن راضى قالسين بو ديار، دير.
 قالخير ده نيز كيمين او گئن سينه سى،
 اونين آجيغيندان تيره يير سسى.

- حاضرام اينانين من ده هر امره،
 وطن بويوتمه مش منى بوش يره.
 ايلك اونين آدينى ايتمشم از بر.
 آنا امگينى ويرمه رم هدر.
 اينانين قارداشلار، اينانين كه، من،
 قورخمارام قارشىما چيخسادا دشمن!
 آند اولسين آنامين نصيحتينه،
 آند اولسين او آزاد، او خوشبخت گونه!
 سوزومدن دونمه رم دوشسمده دارا،
 آذر قيزى هارا، اگيلنك هارا...
 من ده دوغرولتماسام آنديمى اگر،
 آديمى نمرتله ياد ايتسين ائللر...
 هامى سريه يه دقتله باخير.
 بايردا كولكدر، ينه قار ياغير...
 آرتيق دانيشماير سوسمشدر هامى.
 آيرليق آخشامى، هجران آخشامى...
 ئولوم تك آجيدر هجران آ دوستلارا!
 بو آددان هر كسين شكائتى وار.
 مصمه نه نه نين ده قاريشيب حالى،
 آرتيب اوره گينين دردى ملالى...
 بيرجه مادارى وار گوزونين آغى.

اونين آيريليغي اونين فراغي
 آنا سينه سيني يانديريب ياخير.
 دوروب دردلي قادين هي باخير-باخير...
 باخير پنجره دن چوله اورمانا.
 سونرا دوداق آلتی دانیشیر آنا!
 بالام دوشمه سین دارا
 دشمن یولون کسمه سین.
 او، کچدیگی یوللارا،
 قارا یئلر اسمه سین.
 او گوز یاشلارینی ساخلایر گوجله.
 (آنالار چوخ زمان ایدیرلر بئله)
 سونرا یاخینلاشیب ئوپور الیاسی.
 بو یوخسول عمرینین بهاری، یازی،
 فقط الیاس اولمش تانیین اونی
 آنا بیرده-بیرده ئوپور اوغلینی.
 - گیت، اوغلوم، حالدر سنه بو سودوم.
 قالسین قولاغیندا فقط او گودوم:
 چوخلاری آت چاپمش قوجا دنیا،
 بلکه یتیشه لر شهرته، آدا.
 بعضی ده اینانمش ئوز قدرتینه
 سویله مش هیچ ایگید تای اولماز منه،

لاکن ائل دہر دینی چکمه بن انسان،
 اینان چو خدان چیخیب ائلمین یادیندان.
 قالساندا چتینده، دوشسندہ اودا.
 اگیلمہ آماندر، اگیلمہ یادا.
 دشمنہلہ مردلیککہ دو گوش اوز-اوزہ.
 نامردلیک از لدن یاد اولمش بیزہ.
 سن آتیل دو گوشہ دشمندن قاباق.
 بودر سنہ سوزوم، اونوتما آنجاق!
 سونرا قوناقلارا یاخینلاشیر او،
 سانکی خیالیلہ داغلار آشیر او...
 ئوپور اونلاری دا اوخشاییر بو دم -
 سیلینیر اوزیندن بیر آنلیق الم.
 - سیزده الیاس قدر عزیزسین منہ
 گیدین ساغ سلامت قایدین ینہ.
 گوروم کہ، اوخونیز دہ گمہ سین داشا.
 عمرینیز شادلیقلا قوی چاتسین باشا...
 دوستلاردا، گوروشوب آیریلیرلار باخ.
 فقط آیریلما ییر اورہ کور آنجاق...

IV - نجی حصہ

ینہ دہ قار یاغیر کولہک برک اسیر،
 سویوق قلینج کیمی انسانی کسیر.
 گونش دہ چکیلیب گیتمشدر آرتیق.
 هر یاندا حکم ایدیر ینہ قارانلیق.
 داغین اته گینده گزینیر الیاس،
 - نه ایدیم گوزله بیم هله لیک بیر آز.
 اگر که، گلمه سه یعقین بیر ایش وار.
 اونین اور گینی یورور انتظار.
 درشونور - دوشونور وار گل ایله بیر...
 او، کچن گونلری آندیقجا بیر - بیر.
 تیره بیر اورگی غضبدن، بودم،
 جانلانیر گوزینده ینی بیر عالم...
 بو آن بیر هنرتی دوپور دیبه سن.
 اوشاق جلدلیگیله آتیلیب همان
 - سویله پارولونی ای بوردان کچن.
 تنز اول، ووردوم، سویله، کیمسن، نچیسن
 - پارولومی سوردون « ۲۱ - لر »
 - سلام الیاس قارداش، نه وار، نه خبر؟
 - سریبه! گلمیسن، خوش گوردوک سنی.
 بوگون انتظاردان یورموسان منی.
 دانش نه حالدار بیزیم کندیمیز،

آناما سويله كه، گكله جه بيك بيز.
 يادلار قاباغيندا آغلاماسين او،
 ديين هيچ قارا دا باغلاماسين او،
 اوغلى ئولمه ييبدر هله كه، ساغدر.
 آرزوسى، ايستگى سولمايا جا قدر.
 - آه، الياس بو ندير شاعر اولميسان.
 جوشورسان هيچ منه ويرميرسن امكان -
 منده سوزلر يمني دانشيم ديم.
 - سرييه، دوغروسى يانير اوره گيم
 ائلين احوالينا، ائلين حالينا.
 من نجه گوز يوموم سويله بير بونا؟
 سنى دینله بيرم، ايندى سن دانش.
 ينى خبرلرله من اولوم تانش.
 - دوغروسى چتیندر بو ائلين حالى.
 داغیلیب ائلرين دولتى، وارى.
 هر گون نچه جوان آسيلير داردان.
 ايندى مسكن اولمش خلقيمه زندان.
 نه دانیشماق اولور، نه ده كى دینمك.
 بيلمم نه آد ويرمك بونا، نه دیمك؟
 آرتير گونى - گوندن اور كلرده كين.
 دوغروسى وضعیت چتیندر - چتین.

شاه امر ایله ییبدر: «تیز بیر زماندا،
آذربایجان خلقی، آذربایجاندا -
گرك ياشاماسین سورگون اولونسون» -

هرگون باشیمیزا ینی بیر اویون -
- آچیرلار ظالمدر، بوقان ایچنلر.
آه، نه لر سویله ییم قارداشیم نه لر...
- لاکن نه ایتلمی گوزله مک هله.
آخر قالما یاجاق یعقین که، بیله.
بیزیمده انتقام یامان اولاجاق.
خلق ئوز قصاصینی ئوزی آلا جاق.
هله لیک بیر زمان چیخما هیچ یئر،
آماندی دوشرسن یوخسا اللره.
آرتیق گیت سربیه قورخولودور یول،
آنجا ق اورکلی اول، جسارتلی اول.
- دوغروسی لاپ منی عاجز ایتدین سن.
اگر جرئتلییم، دیسم که، سندن
أوره گینه گلر، سن اوتانارسان،
منیمله دانیشماق دییدر آسان.
گولورلر بو سوزه هر ایکی لری.
- سنه ایگید دیسک یئری وار، یئری.

ياشا، ئولمىيە سن سنى هيچ زمان.
سرىيە الينى اوزاديب بو آن.
- هله ليك ساغ اولون ساغليقلا قالين
آرزومدر هر زمان، هر آن اوجالين،
مەدن سلام ديين يولداشلارادا،
كونلوم اونلارلادر، اولسالار هاردا...

* *
*

ينه ژاندارملار بورومش تمام
سومهرين كنديني نه ايسه بو آخشام-
كندى قاريش-قاريش آختارير اونلار.
هامى پيچيلدايير،
نه اولمش نه وار؟

ينه نه ايسته يير جلادلار بيزدن.
ينه ده نه كلك قوروبلار گورن.
دييه دانشيرلار كند اهلى بىر-بىر،
هيچكسه احوالات بللى دييلدر.
جوشور ژاندارملار كو كره يير ينه،
سويور، يامان ديير، خلقين اوزينه.
- تئز اولون سويله يين آنلادىن بيزه.
سرىيە نه ايچون گورونمور گوزه.
هارادا گيزله دييسيز سويله يين گورهك،

يوخسا هامينيزى بورادا تك-تك.
قربان ايليه ريك بيرجه گولله يه
تئز اولين، گوسترين هانى سرييه،
قشقيير، امر ايدير، غضبله سرکار.
فقط جواب ويرمير اونا آداملار.

هامى ساکت دورور بير هيکل کيمى.
اورکار ائله بيل بير مشعل کيمى.
آليشير-آليشير، آلووسوز اودا،
اوزلر کدرلى در، باخيشلار دارد.
کندى دولاشديقجا بو قان ايچنلر.
توتا بيلمه بيرلر اصلا بير خبر.
- سرييه کيچمه سه گير اليميزه،
بيلين که، پيس اولار آخردا سيزه.
دييه کندليلرى قورخودور ياغى.
اسير غضبيندن الهى، آياغى.

توتون، هاميسينى باغلايين الان!
يوخسا آسانليقلا بيلين هيچ زمان.
سرييه نين يئرین گوسترمز بونلار.
آنجا شلاق ايله تئز دانشارلار.
باغلانير بير نچه کندلى قول-قولا.

- آه، گورەسن نەدر، بو درد، بو بلا،
 بیزیم تقصیریمیر، گناهییمیز نه؟
 بو دیوان، بو جزا باشلانیب ینە.
 ئوز دوغما ائلینین دوغما یوردونین،
 بو آجی حالینی گوردو کجه اینان،
 دونیر داماریندا ائله بیل که قان.
 بیر آن ترپنمەدن دورور لال کیمی،
 دورور هیجانلی دورور عصبی.
 دوشونور بلکه دە، الینده تفنک،
 آتیلسین میدانا بیر قهرمان تک.
 قیرسین آلچاقلاری... یاخشی اوزمان،
 چیخمازمی فرقه نین تاپشریغیندان؟
 بلکه گیدیب داغدا گیزلنسن اودا،
 یوخ، بئله قورخاقلیق ایتمز دنیا دا.
 هیچ شاهسون قیزی راضی اولارمی؟
 قول - قولا باغلانسین کندین آدامی.
 اونین عوضینده زندانا گیتسین،
 او گیدیب داغلاردا آزاد عمر ایتسین.
 یوخ بودا یاراشماز، یاراشماز اونا،
 گیر دابلار ایچینده بوغولان آنا،
 گلیر ایره لییه، فقط بو زمان،

سارسیدر قلبینی باشقا بیر هیجان.
 ایوی، کورپه لری دوشور یادینا،
 اگر مرددیسک ده اونین آدینا،
 یزه او قادیندر، آنا قلبی وار،
 (بونی یاخشی بیلیر آنا اولانلار.)
 دورور اختیارسین سزیه بیردن،
 سونرا قایدراق دوردیغی یتردن.
 قاجیر... میدانچادان اوزاقلاشیر باخ.
 قاجیر هیچ توزیده بیلمه ییر آنجاق،
 هانسی قوه لر در قایتاران اونی،
 گیدیر دوشونمه ییر اصلا هیچ بونی.
 نه ایچون نه ایچون او قاجیر الان
 بو اونین نه آرزو، نه حسرتیندر.
 قاجیر بیلمه ییر که، اونی قاجیردان،
 بیر آنا قلبینین محبتی در...!

* *

ایندی بیر صحنه ده گورمک ایسته سن،
 اوخوجوم، گلگینن توتوم الیندن،
 تانیش اولماساندا بو یترلره هیچ،
 گل منله بو اگری دونگه لری کئچ.
 گل! اودور، گورورشن تک بیر ایوده باخ،

ضعيف ايشيق سالان بير چراغ يانير،
گل، تئز گل بو کيچيک پنجره دن باخ،
او کيمدر اوطاقددا تکجه دايانير.
باخير اطرافينا باخير حسرتله.
کورپه اوشاقلار سا ياتير خبر سيز،
باخ اودور اگيليب بير محبتله،
اوپور کورپه لري سس سيز - سمير سيز.
قايتماق ايسته بير فقط بو زمان
آچير گوزلريني قيز جيخاز،
- آنا!

- قورخورام آناجان!

دييب هراسان،
قاجيب آناسينين گيرير قوينينا.
سونرادا اوبيريسي اويانير سسه،
اواراق گوزيني باخير قاديننا
آناجان گل ميسين؟
- گل ميشم بالا.

ياتگيلن قربانلار کسيم آدينا.
يات هله گئجه در چولده قار گلير.
گيت سنده گير يئر، سويوقدر قيزيم -
اوپوب اوشاقلاري تزه دن بير - بير،

- قوی من ده سو بونوب گلیرم قوزوم -
 دییه رهك اونلاری هی توتور دیله.
 فقط ال چکمه بیر اوندان اوشاقلار.
 توتوب اتگیندن کیهچیک الی ایله
 اونی اوتوردورلار. آنا بیقرار..
 راحت بوراخماییر خیالار اونی
 آلیب کورپه لری دیزینین اوسته،
 چولده گوزله سده ئولوم، دار اونی.
 اودور لای - لای چالیر حزین آهسته.
 ائله باخما ئوزومه،
 دوداقلارینی بوزمه،
 سنی یاتیرما اینجا،
 یوخی گیتمز گوزومه.
 لای - لای مارالیم لای - لای.
 قادانی آلیم لای - لای.
 * *
 آه نه چکیر گور انسان
 گاه مشقت، گاه هجران.
 آتالار یاخشی دیمش،
 آیریلیق ده ییل آسان.
 لای - لای مارالیم لای - لای.
 قادانی آلیم لای - لای.

اوطاغين قاپىسى آچلىرى بىردىن
سرىپە دىكسىنىپ قالخىر يىرىندىن.
- كىمدىر؟

- بىزىك قىزىم، سرىپە بىزىك.
قورخما ائله سنى گورمەپە گلدىك.
اللىرىندە آغاج اىكى پىرانى،
دىلە توتماق اىچون گلمشلىر اونى.
- ھە دىين نە اولدى نە ايدىر اونلار،
ئىنە آختارىرلار؟

آى قىزىم، سركار،
ائله بىل شمرىن لاپ ئوز اوغلىدىر.
دانىشماق اولماير شلاقلا وورور.
گوتور تىنگىنى قايت داغلارا.
قوى فرصت دوشمەسىن بو آلچاقلارا

نە قدر قدرتىم، گوجىم، جانىم وار،
چىخارام مردلىككە دشمن ئونىنە،
قورخاق سويلەمەسىن ائلىمىز منە.
سرىپە سوزىنى قورتارمىر، بو آن،
گىرىر اىچەرىپە كىدخدا عمران،
اونىن آرخاسىنجا سوخولور گىزىر،
بىر اىندە شلاق، بىرىندە كىدىر،
كىدخدا قاشقباغىنى ساللايب همان،

قاديڻي قورخودور او ئوز يانيندان،
 - ھه، ھارا گيتمشدين سرييه بالام؟
 كندده نه ابو قالدي، نه ده كه، آدام،
 سني سورو شماقدان سني گزمكدن
 تمام ال اياقدان دوشمشم كه، من.
 گل سني گوزله بير سحر دن سر كار،
 بيلميرم سنين له نه ايشلري وار...
 - منيمله بير ايشي اولان هر آدام،
 بويوروب باش اگيب گيرر قاييمدان.
 نجه كه، سن گلدين قوي گلسين اودا.
 - واللہ ھيچ سوز باتمير بو ترس آروادا.
 جانيم دييرسن كه، ايندي ده سر كار
 سنين قوللوغينا گلسين؟
 - گلسه نه اولار؟
 قورخورسان منصبى شانى اسگيله؟
 - يوخ بئله گيتمزسن سني زور ايله-
 آپارماق لازمدر. بو زمان گيزير،
 شللاقلا قاديڻي وورماق ايسته بير.
 سرييه تفنگي آليز چيگنيدن
 - گيت كد خداا گيت يوخسا گيزيرينه سن،
 بوراجادا ايگنيزده باتارسيز قانا،

گیت، سنی گوندرن او «قهرمانا»
 دی اگر کیشیدر قوی نوزی گلسین.
 منیم قدر تیمی گوجیمی یلسین.
 سربیه الینه آلجاق تفنگی،
 کدخدانین قورخودان سارالیر رنگی.
 اسیر یاریق کیمی آیاغی الی،
 اونین بیر کلمه ده توتما ییر دیلی.
 سربیه سسینی او جالدیر ینه.
 - نه ایچون دورموسان گیت دیدیم سنه!
 هر ایکی خائنلر قیسیلیب بو آن
 چیخیرلار سا کیتجه، دینمز قاپیدان

۵ - حصه

آخشامدر هر طرف ساکت در تمام،
 قار یاغیر ینه ده بو چوله، دوزه.
 یاغدیقجا آغ قارلار، بو ساکت آخشام،
 ائله بیل چوریلیر آیدین گوندوزه.
 قارلی تپه لری ایله ییب سنگر،
 بودور قهرمانیم دو گوشور شیر تک.
 او بیلیر - او بیلیر بیر آیدین سحر،
 اونی افتخارلا ائل یاد ایده جک...

باسیب تفنگین گئین سینه سینه،
 آتیر دایانمادان، آتیر دشمنه،
 تورپاق دا سس ویریر بو آن سسینه:
 - وور! باتیر دشمنی، خائنی قانا!
 بوسس قوت ویریر اونین قلبینه،
 تفنگین آغزیندان اود ساچیب همان،
 آتیر گولله لری او دونه - دونه،
 بو آن یارالانیر بیر نیچه دشمن.
 - سیزه دیمیر می قایدین گری!
 سیزده نه جسارت، نه ده هنر وار.
 دوله جک هر کس که، گلسه ایره لی.
 باسیلیر حیاتدا قورخاق اولانلار،
 ئوز دوغما یوردو، ئوز اتلی دییه،
 دو گوشور دشمنله بیر عسگر کیمی.
 بیر داها دویدیقجا بونی سربیه،
 پاریلندایمیر اوزی بیر سحر کیمی.
 دولدورور تفنگین گولله لرینی،
 ینه نیچه خائن باتیر بر قانا.
 جوشدیقجا قلبینده غضبنی کینی،
 دونیر بیر پانگه دونیر، اصلانا.
 اونا هیچ دگمه بیر دشمن گولله سی،

أسیر باخ اللری أمنیه لرین .
 پوزدیقجا سکوتی تفنگین سسی ،
 الله بیل تیتیره بیر قلبی گو گلرین .
 هله لیک میداندا او تک قالسادا ،
 پوزمیر وقارینی ، پوزمایر آنجان .
 بوگون یاد اللرده اولسادا داردا .
 صباح او بیلیر که ، آزاد اولاجاق .
 اونا تاثیر ایتمه بیر نه سویوق ، نه قار .
 چونکه اوره کینده بیر مشعل یانیر .
 او گورور ، اینانیر باخ دیار - دیار
 او ایشیق هر یاندا هی آلوولانیر...
 آرتیق باچارمایر اونونلا دشمن
 بو آرا اون باشی امر ایله بیر :
 - گیت سویله بو آرواد ویرمیر آمان
 گیت تئز اول سویله که ، اون باشی دییر :
 - ئوزلری بیر علاج ایتسینلر بونا ،
 یوخسا بو قادینلا باچارماق اولماز .
 بیز اونین الیندن گلدیک لاپ جانان ،
 هی وورور دینجینده آلیمیر بیر آز .
 سرباز الان دییب تئز قاچیرکنده

«امنیه باشینا» سویله بیر نه وار،
 اینان سربیه نی اصلا کمنده -
 هیج سالماق اولماییر دوغروسی سرکار،
 دوشونیر بیر آنلیق بو خائن جلا،
 نهسه تاپمش کیمی آچیلیر اوزی.
 سیزین دیدیگیز او قوچاق آرواد
 گلر آیاغیما گوره رسیز ئوزی.
 سن گیت سویله گینن بیزیمکیلره،
 الان گونده ریرم اونلارا کومک.
 قوی او قادین بیلسین باری سون کره،
 نه در منم دیمک، عناد گوسترمک.

* *

سربیه تعجبله دایانیر بیر آن،
 تانییر گله نی اودا یاخیندان،
 او گورور بو کندین موللاسی گلش
 (چونکه بیر باشقا جور کلک دوزلمش.
 اونین قولتیغیندا باغلی قرآن وار.
 «کافر در قرآنا اینانمییانلار»
 هله شرق ائلری قائلدر بونا،
 قرآنین مقدس پاک اولدیغینا.)
 سربیه پوزمایب نزاکتینی،

گوستریر اونلارا ئوز حرمتینی
قالخیر آباق اوسته الینده یارق،
موللا ایرملیله ییب هامیدان قاباق،
او سوزه باشلاییر:

- قیزیم داها سن
گل شیطانین داشین توك ائگیندن.
راضی اولما کنده ناحق قان دوشه،
بیز صلح ویرمک ایچون گلمشیک ایشه.
بودور بو قرآنا آند ایچیر سرکار
بیزده آند ایچیریک «ای پروردگار»
باشیمز اوستینده شاهد اولون سیز!
بونین حیاتینا امین اولدیق بیز.
کیمسه توخونماسین اونا بو گوندن،
- آی موللا اونلاری تانییرام من،
نچه یول چیخمشلار ئوز وعدلریندن.
قلبیمده دولاشان بیر قورخی دگل،
منی بو کندلیلر دوشوندیریر بیل.
صباح دریلرین سویار بو دولت.
ینه ده بو کندده باشلار فلاکت.
اودورکه، حاضرام قوی من ئولوم تک.
- هیچ سنده ئولمزسن آی قیزیم گیدهک.

قيزيم، عناد اولما تفنگيني وير.
 گناهسيز منيتله دولماسين بو ير.
 سرييه دويمايير ينه كلگي.
 او، آغ چالمالليا ويرير تفنگي...
 سرييه ميدانا يتيشن زمان،
 هامينين قلبيني سارمش هييجان.
 بو زمان گورونجه جالادلار اونبي،
 سرکار امر ايله بير، کندين کانداسي،
 کنديرله باغلايير اونين قوليني.
 بيلمينير قرآنين آندی، معناسي...
 هامی نوز يرينده دونور داش کيمي،
 اوسا، اور کلري بير سير داش کيمي،
 گزير وداعلاشير، سون وصال دييه.
 قالماسين قلبينده بير مال دييه.
 آچير نوز کونليني دوغما ائلينه:
 - قارداشلار اينانين شرفدر منه،
 نولومه حياتدا آغ اوزله گيتمک،
 الوداع، يار اولسون سيزه گله جک.
 بو زمان استهزا ايده رک افسر،
 - گيدک، هيچ تاسمه سوراغين گلر،
 صباح نوز ائلينه، دوغما کندينه
 اينديسه اجازه ويريلمير سنه،

هر نه دانیشاسان حدیندن آرتیق.
 - سوس آلچاق بیتمزمی ایتدیز یالتاقلیق.
 اوتانین ایتدیگیز عملدن باری.
 سیز ناموس سانیرسیز دولتی واری؟
 خلق سیزی نفرتله آناچاق هر آن.
 بونی گوسته ره جک سیزینچین زمان
 -- یاشاسین سر ییه شاهسون قیزی.
 گور نجه اوجالدير او آدیمیزی؟
 دییه بیر قادینین قلبی تیتره بیر.
 بو بیر پهلواندر، اصلاندر دییر.
 هامی پچیلداشیر، جوشور دنیز تک،
 - پی گلین قارداشلار، گلین گوروشک.
 - یوخ، یوخ نه گوروشمک، هله بو نه در؟
 ائله بیل بو قادین لاپ دیوانه در.
 ایندی هامینیز دیوان توتارام،
 امنیه باشچیسی اولماییر آرام.
 قیشقیریر، امر ایدیر امنیه لره.
 - تئز اولون، آز قالیب آرتیق سحره.
 دورتده چاتمالیق اردیله بیز.
 بو آن مصمه قاری آهسته، سسیز،
 گلیم یاخینلاشیر بیر خیال کیمی،
 - ینه ده آغریلار آلدی قلبیمی.

ديبه سرييه نى باسپير باغرينا.
 آغلايير قلوبينده، آغلايير آنا.
 سنى ده چوخ گوردى ظالمير منه.
 گوزلریم يوللاردا قالاچاق ينه.
 کيمله ستوينيب، گوله جگم من.
 آه کيمدن سوروشوب بيله جگم من.
 آنا اورگيني حسرت قویانی.
 کيمسه سيز عمرتمين ياخين هايانی،
 آخی سن ئولمشدين سرييه بالام!
 هانسی اورهك دوزهر، ديين بو حالا.
 يشارير آنانين گوزلری بودم،
 دولانير باشينا ائله بيل عالم.
 _ آغلاما آی آنا، دشمن ئونينده
 گرك مرد داياناق بو آغیر گونده.
 فقط بير سوزيم وار اونوتما اونى،
 آرتيق يتيشيبدر عمریمين سونى.
 سنه تاپشیريرام کورپه لریمی.
 ئوز قلبيم، اوره گيم، بو جانيم کیمی.
 اوخشا آخشام، سحر اوخشا اونلاری
 من ده راحت اولوم زنداندا بارى.
 ينه مصمه قارى ساريلير اونا،
 آغلايير قلوبينده هر ايکى آنا...

افسر غضبيله نير بو حالى گورجك.
 - آييرين اونلارى تنز اولون گورك!
 بونلاردا داغيلسين ئوز ايولرينه،
 هله ليك بو قادين لازمدر منه.
 قيشقيرير، سويوشلر ياغديرير ياغى،
 سورونور ير ايله قاشى، قاباغى.
 هامينين قلبينى گميرير نفرت،
 (بودور بو يرلرده قانون، عدالت)
 - جناب! غرورلانما چوخ دا بو قدر.
 اگر بوگونلردن كچسه ده ايللر،
 خلق سيزى نفرتله آناجاق يالدينز،
 بوگون وار، صباحسا يوخدر آدينيز.
 منى قورخوتمايير ئولوم تهلكه،
 ئوزينز قورخورسوز بو حالدان بلكه.
 بونى دويوبسينيز قانا-قان گرك،
 اوگون ياخيندادر، اوگون گله جك!
 عزيز قارداشلاريم، سيزده ساغ قالين،
 منيم قصاصيمى دشمندن آلين.
 اوگون كه، اليزله دگيشدى دوران،
 منى خاطرلاييم... ديين بير زمان،
 بير شاهسون قيزى آزادليق ديه،
 وپردى ئوز عمرينى بوردا هديه.

بو سوزلری دییب او سوسدی بو آن:
ائله بیل سکوتا غرق اولدی هر یان.
سونرا امنیه لر الی یار اقلی،
ایگید سرییه نی قوالاری باغلی،
آلیب آپاردیلار...
قلبلرده هیجان.
کندلیلر آردینجا باخدی بیر زمان،
کیمسه نه دانیشدی، نه ده آغلادی.
او گیتدی، دیلرده قالدی مرد آدی...

اییلوغ

سحر در... یو خودان دور مامش شهر،
دومان ایچینده در هله افق لر.
بعضا خوروزلارین گلیر بان سسی،
بعضاده اوجادان اذان سسی.
در دلی اوره کلره غم یاییرینه،
(بو شوم «نغمه نین» سن آهنگینه
اگر دالمشسانسا بیلرسن بونی
ایلان تک گوزلرده قوورور یوخینی)
بودور سویوق بیر ایو، نملی دیوارلار،
بورادا نه ایشیق وار، نه پنجره وار.
رطوبت هواسی بوغور انسانی،
دونندن بیزیمده او قهرمانی،

بورادا حبس ایله مش «جناب» زندانبان.
 ائله بیل یرلره اوچمش آسمان...
 نه بیر هنیرتی وار، نه ده که، صدا،
 سرییه گوزینی یوممامشسادا،
 ینه ده یوخی تک گورونور اونا،
 اینانمیر توزینین توتولدیغینا،
 کیچیر گوزلریندن کیچن گونلری،
 عزیز کورپه لری، قارداشی، اری...
 فدائی یولداشلار... دو گوش... آزادلیق...
 ساوالان یوللاری.. گجه قارانلیق...
 یاسلا گوروش... کند... امنیه لر...
 اونا یول اوزونی دیننه ن افسر،
 سونرا... آلیب اونی آپاریر خیال؛
 بو زمان الینده بیر کیچیک فخر
 آچاراق قاپینین دمیر کلیدینی
 گیریر ایچرییه اول زندانبان.
 اونین آرخاسینجا، گوزلرینده کین،
 اللرینده یاراق ایکی پاسبان...
 اونی آپاریرلار...
 اوخوجوم یقین،
 بیر قدر قارانلیق قالدی سنین ایچون؟
 بیلمه دین، سرییه گورن بیر داها،

دوندیمی اونملی، منفور داخمایا،
اونی ئولدوردیلر؟ بلکه ده ساغدر.
صبح بلکه ینه وروشاجا قدر.
اوخوجوم! خیاللار یورماسین سیزی،
گل بورادا قورتاراق بو شعریمیزی.
بیلیرم گله جک ائله بیر صبح،
دیلینده آزادلیق، الینده سلاح،
سندہ جبہ لره آتیلا جاقسان،
یولون اردییلدن دوشسه او زمان،
زندانی یانیندان ئوتوب کچرکن،
باش داشی اگیلمش کهنه بیر قبرین،
ئونینده باش اگیب دایاناندا سن،
بیلیرم، قلبینده قوور ایده جک کین.
بیزیم سرییه نی آنیب او زمان
منیم داستانیمی تماملایارسان.

قارا گىله

اي، منى قاناديندا
اوزاقلارا آپاران
عزیز، دوغما ماهنیلار.
کوکسومده مین تلام،
مین فیرطینا قوپاران
ماهنیلار، آی ماهنیلار...
سیزی اسن یئللرمی
اوتاغیما گتیردی.
داغدان آخان سئللرمی
سیزی منه یتیردی.
بلکه ئوتن قوشلارلا
پرواز ائلهدینیز سیز.
ای تبریزلی ماهنیلار
ایویمه خوش گلدینیز.
گلدینیز، الهامیمدا
قانادلاندى بو آخشام.
اوره گیم بیر حسرتله
ئلله یاندى بو آخشام،

دوشدو «قاراگیله» دن
 سینهم اوسته اودمنیم.
 اوخو، تبریز گوزه لی
 ائله کویرلیمیشم که،
 بیر آنلیق او ووت منی.
 اوخو، سن او خودوقجا
 آزادلیغیم، شادلیغیم،
 دینجلیگیم دوشور یادا.
 دویوشده ایتیردیگیم
 گنجلیگیم دوشور یادا...
 اوخو، تبریز گوزه لی،
 سن بئله اوخویاندا
 آلیشیرام، یانیرام.
 فدائی دوستلاریمی،
 بیرده داغ دوشونده کی
 تونقاللاری آنیرام.
 یادیما آیلی آخشام،
 ماهنی دیدیگیم گلیر.
 یادیما کوهلن اوسته
 داغدان اندیگیم گلیر.
 ائله بیل اوچ دره ده
 آخان چایدان کچیرم.
 ائله بیل قیرخ بولاغین
 بوز سویوندان ایچیرم.

اوخو، سنين سسينله
چاغيرير وصال منى.
چکيب دوغمايرلره
آپارير خيال منى.
اوخو، تبريز گوزه لى
قوى دولسون اوتاغىما
اوتبريزلى ماهنيلار.
او وقارلى ماهنيلار،
شيرين، دوزلو ماهنيلار.

کتایین ایچنده کیلر

- ۱، آذربایجان
- ۲، تبریزیم منیم
- ۳، اوددان کئچیره م
- ۴، تاریخدن یاریاقلار
- ۵، سرییه
- ۶، قارا گیلہ

نشر اندنلر :

۲۱ آذر تشکیلاتی و اودلار یوردو رادیوسو

کانادا. ونکوور- ۲۰۰۱

آذربایجان

ملی حکومتین گریبی